

Siniša Brlas
Miroslav Venus

Projekt

„Zajedno snažniji u borbi protiv ovisnosti“

Zavod za javno zdravstvo „Sveti Rok“
Virovitičko-podravske županije

Ministarstvo
zdravstva

Projekt „Zajedno snažniji u borbi protiv ovisnosti“

Naziv projekta:

„Zajedno snažniji u borbi protiv ovisnosti“

Provoditelj

Zavod za javno zdravstvo „Sveti Rok“ Virovitičko-podravske županije

Partner

Udruženje klubova liječenih alkoholičara Slatina

Suradnici

Visoka škola za menadžment u turizmu i informatici u Virovitici, Probacijski uredi Bjelovar i Požega, odgojno-obrazovne ustanove, sudovi, ODO, centri za socijalnu skrb, policija i zdravstvene ustanove u Virovitičko-podravskoj županiji, stručnjaci pojedinci

Projekt se provodi uz financijsku potporu

Ministarstva zdravstva Republike Hrvatske

Predviđeno vrijeme provedbe projekta

od 15. rujna 2017. do 14. rujna 2018. godine

Stvarno vrijeme provedbe neposrednih aktivnosti

od 8. studenog 2017. do 31. kolovoza 2018. godine

Pripremili

Siniša Brlas, prof. (voditelj projekta)

Prim. mr. sc. Miroslav dr. Venus (za nakladnika)

Nakladnik

Zavod za javno zdravstvo „Sveti Rok“ Virovitičko-podravske županije

Stručni recenzent

Prof. dr. sc. Josip Burušić

Lektorica

Martina Bunić, mag. philol. croat.

Virovitica, srpanj - kolovoz 2018.

Ministarstvo
zdravstva

Publikacija je tiskana uz financijsku potporu
Ministarstva zdravstva Republike Hrvatske u okviru
projekta "Zajedno snažniji u borbi protiv ovisnosti".
Ministarstvo zdravstva ne odgovara za sadržaj materijala.

Ciljevi projekta

Globalni cilj:

Osnaživanje unutarnjih kapaciteta dionika za učinkovitu međusektorsku suradnju u prevenciji i suzbijanju ovisnosti u Virovitičko-podravskoj županiji.

Specifični ciljevi:

1. Provesti cjelovitu edukaciju dionika o međusektorskoj suradnji u prevenciji i suzbijanju ovisnosti u Virovitičko-podravskoj županiji

2. Produbiti i osnažiti međusektorsku suradnju dionika u prevenciji i suzbijanju ovisnosti u Virovitičko-podravskoj županiji slijedom Protokola iz prethodnih projekata
3. Istaknuti primjere dobre prakse u međusektorskoj suradnji (vodič za mlade „Iskoristi dan u VPŽ“, susreti KLA).

Tijek provedbe aktivnosti

STUDENI 2017.

- **Niz sastanaka s partnerskom organizacijom (projektnim partnerom)**
- **Priprema izmjena i dopuna devetog izdanja vodiča „Iskoristi dan u Virovitičko-podravskoj županiji“**
Tijekom studenog 2017. godine upućen je javni poziv svima zainteresiranima da se uključe u izradu novoga izdanja vodiča „Iskoristi dan u Virovitičko-podravskoj županiji“. Nakon toga su autori (prim. mr. sc. Miroslav dr. Venus, mr. sc. Vesna Šerepac, dipl. ped. i Siniša Brlas, prof.) dovršili rukopis.
- **Stručna recenzija devetog izdanja vodiča „Iskoristi dan u Virovitičko-podravskoj županiji“**
Stručni recenzent prof. dr. sc. Josip Burušić je tijekom studenog 2017. godine izradio stručnu recenziju devetog izdanja vodiča „Iskoristi dan u Virovitičko-podravskoj županiji“.
- **Lektura devetog izdanja vodiča „Iskoristi dan u Virovitičko-podravskoj županiji“**
Nakon unošenja izmjena i dopuna vodiča pristupilo se lekturi koju je provela lektorica Martina Bunić, mag. philol. croat. tijekom studenog 2017. godine.

- **Priprema rukopisa knjige „Psihologija ovisnosti u interdisciplinarnom kontekstu borbe protiv ovisnosti“**
Autor knjige Siniša Brlas, prof. je početkom studenog 2017. godine predao rukopis knjige nakladniku koji ga je poslao na stručnu recenziju i lektoriranje.

- **Lektura rukopisa knjige „Psihologija ovisnosti u interdisciplinarnom kontekstu borbe protiv ovisnosti“**
Lektorica Martina Bunić, mag. philol. croat. je tijekom studenog 2017. godine lektorirala rukopis knjige i predala ga za prijelom knjižnog bloka.

- **Stručne recenzije knjige „Psihologija ovisnosti u interdisciplinarnom kontekstu borbe protiv ovisnosti“**
Stručni recenzenti prof. dr. sc. Josip Burušić, doc. dr. sc. Marlena Plavšić i Berta Bacinger Klobučarić, prof. su tijekom studenog i početkom prosinca 2017. godine napisali stručne recenzije knjige i dostavili ih nakladniku.

PROSINAC 2017.

- **Priprema, tisak, promocija, distribucija i podjela učenicima i studentima devetog izdanja vodiča „Iskoristi dan u Virovitičko-podravskoj županiji“**

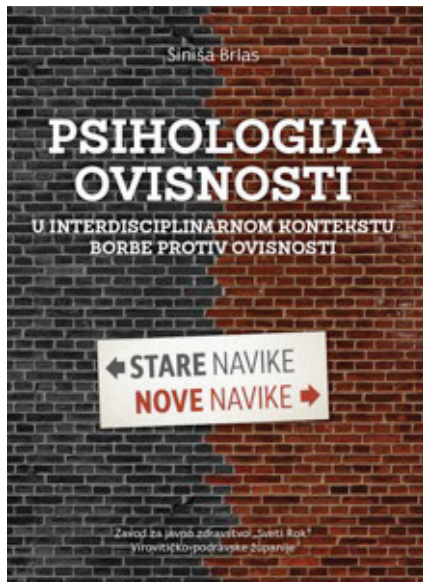
Vodič je nakon grafičke pripreme i tiska koji su bili početkom prosinca 2017. godine, predstavljen i podijeljen školama dana 15. prosinca 2017. godine u Velikoj vijećnici Virovitičko-podravske županije. Do kraja prosinca 2017. godine podijeljen je učenicima sedmoga razreda osnovnih škola u Virovitičko-podravskoj županiji i studentima prve godine Visoke škole za menadžment u turizmu i informatici u Virovitici. Urednici vodiča su Miroslav Venus, Vesna Šerepac i Siniša Brlas.

- **Prijelom knjižnog bloka i priprema za tisak knjige „Psihologija ovisnosti u interdisciplinarnom kontekstu borbe protiv ovisnosti“**

SIJEČANJ 2018.

- **Tisak knjige „Psihologija ovisnosti u interdisciplinarnom kontekstu borbe protiv ovisnosti“**

- **Organizacija edukacije edukatora (slanje poziva za edukaciju i koordiniranje predavača)**
- **Nabavka računalne opreme potrebne za edukaciju edukatora**

VELJAČA 2018.

- **Edukacija edukatora i predstavljanje knjige**
Zavod za javno zdravstvo „Sveti Rok“ Virovitičko-podravske županije u okviru projekta „Zajedno snažniji u borbi protiv ovisnosti“ proveo je edukaciju edukatora o međusektorskoj suradnji u borbi protiv ovisnosti. Cjelodnevna edukacija održana je u srijedu 28. veljače 2018. godine u Zavodu za javno zdravstvo „Sveti Rok“ Virovitičko-podravske županije. Predavači su bili vrsni hrvatski stručnjaci: Zoran Zoričić (KBC „Sestre milosrdnice“ iz Zagreba), Dubravko Klarić (Ured za suzbijanje zlorabe droga Vlade RH), Branka Žigante Živković (Visoki prekršajni sud u Zagrebu), Darko Tot (Ministarstvo znanosti i obrazovanja), Miroslav Venus (ravnatelj Zavoda za javno zdravstvo), Vesna Šerepac (pročelnica u Virovitičko-podravskoj županiji) i Siniša Brlas (psiholog u Zavodu za javno zdravstvo). Sudionici edukacije bili su stručnjaci i članovi Stručne radne skupine iz onih resora koji su 2017. godine sudjelovali u

izradi Protokola međusektorske suradnje u području prevencije i suzbijanja ovisnosti u Virovitičko-podravskoj županiji, prvoga takve vrste u Republici Hrvatskoj. Ovime se postiže sljedivost ovoga projekta u odnosu na prethodni. Sudionicima projekta podijeljena je i knjiga „Psihologija ovisnosti u interdisciplinarnom kontekstu borbe protiv ovisnosti“ u potrebnom broju primjeraka za stručnjake u pojedinim resorima. Nakon ove edukacije educirani će edukatori stečena znanja prenositi ostalim stručnjacima u svojim resorima.

OŽUJAK - SVIBANJ 2018.

- **Edukacije po resorima**
Nakon održane edukacije edukatora započela je provedba edukacija po resorima koje su provodili prethodno educirani edukatori.
- **Supervizija edukacija po resorima**
Usporedno s provedbom edukacija po resorima koje su provodili prethodno educirani edukatori provedena je i supervizija ovih edukacija od strane supervizora (Siniša Brlas, Miroslav Venus, Vesna Šerepac) u obliku ili nazočnosti edukacijama ili supervizijskih sastanaka nakon održane edukacije u pojedinom resoru.

LIPANJ 2018.

- **Analiza evaluacije edukacija po resorima**
Provedena je statistička obrada ispunjenih evaluacijskih listića sudionika provedenih edukacija po resorima. Rezultati evaluacije su dalje u publikaciji.
- **Izrada završne publikacije o projektu**
Po završetku projektnih aktivnosti pristupilo se izradi (ove) završne publikacije o projektu kako bi aktivnosti bile sistematizirane i objašnjene na jednom mjestu.
- **Recenzija završne publikacije o projektu**
Po završetku rukopisa završne publikacije o projektu, stručni recenzent prof. dr. sc. Josip Burušić je napisao stručnu recenziju publikacije.

SRPANJ 2018.

- **Vanjska evaluacija projekta**
Vanjski evaluator prof. dr. sc. Josip Burušić proveo je postupak vanjske evaluacije projekta i o tome je napisao evaluacijsko izvješće iz kojega je izvadak dalje u publikaciji.
- **Lektura završne publikacije o projektu**
Po završetku stručne recenzije završne publikacije o projektu, publikacija je lektorirana (lektorica Martina Bunić, mag. philol. croat.)

i pripremljena za grafičko oblikovanje i tisak.

KOLOVOZ - RUJAN 2018.

- **Grafička priprema i tisak završne publikacije o projektu**
Nakon što je lektorirana, završna publikacija o projektu poslana je u tiskaru na grafičko oblikovanje i tisak.

- **Priprema završnog izvješća o projektu**
Po završetku provedbe svih projektnih aktivnosti, uključujući i evaluaciju projekta, pripremljeno je završno izvješće o projektu.

Evaluacija projektnih aktivnosti

1. Rezultati evaluacije edukacije edukatora provedene 28. veljače 2018. (N=8)

Na skali od 1 do 5 ocjenama kao u školi sudionici edukacije edukatora provedene 28. veljače 2018. godine ocijenili su elemente edukacije kako slijedi:

	1	2	3	4	5
Potreba edukacije o međusektorskoj suradnji					5,0
Organizacija edukacije					5,0
Količina dobivenih informacija na edukaciji					4,75
Razumljivost predavača					4,5
Zanimljivost predavača					4,75
Korisnost saznanja dobivenih na edukaciji za moj budući rad				4,25	

Sudionici edukacije imali su priliku upisati prijedlog ili primjedbu, a upisano je sljedeće (1 napomena):

- Izrazito puno korisnih informacija i zanimljivih - primjenjivih tema. Nedostaju jasne smjernice o oblikovanju edukacija koje mi trebamo održati, ali vjerujem da će do kraja dana i o tome biti nešto detaljnije rečeno.

2. Rezultati evaluacije edukacija po resorima provedene od ožujka do svibnja 2018. godine (N=106)

Na skali od 1 do 5 ocjenama kao u školi sudionici edukacija po resorima koje su provedene od ožujka do svibnja 2018. godine ocijenili su elemente edukacije kako slijedi:

	1	2	3	4	5
Potreba edukacije o međusektorskoj suradnji					4,65
Organizacija edukacije					4,70
Količina dobivenih informacija na edukaciji					4,60
Razumljivost predavača					4,68
Zanimljivost predavača					4,71
Korisnost saznanja dobivenih na edukaciji za moj budući rad					4,50

Sudionici edukacija imali su priliku upisati prijedlog ili primjedbu, a upisano je sljedeće (više napomena):

- Predavanja usmjerena na nove preventivne edukativne aktivnosti u zajednici.
- Želim sudjelovati kao animator. Uključite nas kao animatore.
- Nastavak ovakvih edukacija od strane socijalne radnice.
- Češće edukacije.
- Razgovjetnije predavanje i čitkiji slajdovi.
- Snimiti na CD predavanja za sudionike.
- Što više susreta i suradnje.
- Češće edukacije i više suradnje između mjerodavnih institucija na mikro i makro razini.
- Više tema o cigaretama (pušenju).

3. Rezultati vanjske evaluacije projekta (izvadak iz evaluacijskog izvješća vanjskog evaluatora)

Vanjsku evaluaciju ovoga projekta proveo je vanjski evaluator i dugogodišnji suradnik provoditelja na ranijim projektima prof. dr. sc. Josip Burušić, stručnjak s dugogodišnjim iskustvom u kreiranju, provedbi i evaluaciji društvenih istraživanja. Slijedi izvadak iz njegova evaluacijskog izvješća.

(...) Projekt je sveobuhvatan te ima jasan trag i povezanost s ranijim iskustvima. U postojećoj praksi javnozdravstvenih aktivnosti u Hrvatskoj, aktivnosti koje ostvaruje ovaj Zavod predstavljaju već dobro poznato mjesto i iskustvo koje je prepoznato na razini Republike Hrvatske. To obilježje i ovih konkretnih projektnih aktivnosti daje posebnu dodanu vrijednost ovom projektu. I ovaj projekt, kao i dosadašnji projekti, odlikuje se svojom kompleksnošću, kako uključenih aktera, tako i disciplinarnošću pristupa. Projekt okuplja gotovo sve najvažnije aktere na području jedne županije, unutar kojega su svoje dioništvo našli akteri koji pokrivaju sve izravne ili posredne aktivnosti i skrb povezanu s pitanjem ovisnosti. Kako je struktura aktera slična i u drugim županijama u Hrvatskoj, ovaj projekt takvim obuhvatom predstavlja primjer dobre prakse, kako je moguće okupiti i voditi

brojne aktere ka zajedničkom cilju. Ove dvije izložene značajke daju dodanu vrijednost neposrednim aktivnostima samoga projekta. Razmotrimo li postavljene i ostvarene ciljeve projekta, onda je iz projektnih izvješća i dostupnih opisanih aktivnosti vidljivo da je u provedbi projekta ostvareno ono što je samim projektnim sadržajem predviđeno. Među pojedinačnim aktivnostima, izdvojio bih unutar ovog evaluacijskog izvješća njih dvije. Prva je priprema za tisak, promocija i distribucija devetog izdanja vodiča „Iskoristi dan u Virovitičko-podravskoj županiji“. Ova publikacija predstavlja nastavak ranijih aktivnosti kojima se na jednom mjestu donosi katalog mogućnosti koji stoji na raspolaganju unutar Virovitičko-podravске županije, a odnosi se na mlade kao i njihove obitelji. Sistematizirane na jednom mjestu, opisane i predložene aktivnosti daju pregled raznovrsne ponude koja stoji na raspolaganju, a o kojoj često nema svijesti kada se promišlja o mogućnostima na razini županije. Ovakav oblik aktivnosti može biti dobar primjer koliko je važno promicati poželjne, zdrave i aktivne oblike životnih stilova, kao oblik javnozdravstvene prevencije, čiji efekti se u pravilu mogu sagledavati indirektno, ali služe istom cilju. Drugu aktivnost unutar projekta, koju bi posebice vrijedilo istaknuti, vidim u nizu događanja koji su usmjereni na

edukaciju edukatora. Unutar projektnih aktivnosti provedena je edukacija i osposobljavanje daljnjih edukatora u području međusektorske suradnje u borbi protiv ovisnosti. U navedenim edukacijskim aktivnostima sudjelovao je značajan broj istaknutih hrvatskih stručnjaka. Važnost ove aktivnosti vidim na jednoj strani u širenju mreže uključenih aktera koji najbolje poznaju konkretno stanje i potrebe u svojim dnevnim stručnim aktivnostima, a na drugoj strani u širenju ukupne stručne osnovice projekta koja povećava ukupnu učinkovitost i ostvarenje projektnih ciljeva. Uz ove, i druge konkretne i neposredne aktivnosti projekta bile su u izravnoj vezi s ostvarenjem općeg i specifičnih ciljeva projekta, o čemu su detaljnije informacije dostupne u projektnom izvješću. Dostupni evaluacijski podaci o zadovoljstvu korisnika projekta, koji su također dostupni, govore u prilog visokoj ocjeni projektnih aktivnosti. (...) Ovo je vrijedan, značajan i uspješan projekt kojim su postignuti očekivani ciljevi. Na lokalnoj razini nastavljene su i produbljene aktivnosti koje su usmjerene na ostvarenje temeljne zadaće Zavoda. Već ranije izrečene izvrsne ocjene ovim projektnim aktivnostima iz perspektive korisnika kao i projektnih aktera, potvrđene su i ovim projektom.

Aktivnosti partnera

1. Sudjelovanje 20-tak članova klubova liječenih alkoholičara (KLA) iz Slatine i Virovitice na sportskim susretima KLA sjeverozapadne Hrvatske u Virju (26. svibnja 2018.)
2. Održana je 20. godišnja skupština UKLA Virovitica uz sudjelovanje 40-tak članova i stručnih radnika (23. lipnja 2018.)
3. Sudjelovanje članova UKLA Virovitica na jednodnevnom tečaju o značaju umjetnosti i ovisnosti u Zagrebu
4. Priprema knjige „Čarolija ovisnosti“ autorice dr. Marije Turk-Kučić

Zaključno o ostvarenim ciljevima projekta

Ciljevi projekta ostvareni su u potpunosti sukladno planiranim aktivnostima. To znači da je ostvareno osnaživanje unutarnjih kapaciteta dionika za učinkovitu međusektorsku suradnju u prevenciji i suzbijanju ovisnosti u Virovitičko-podravskoj županiji, i to kroz provedenu cjelovitu edukaciju edukatora o međusektorskoj suradnji te kroz provedbu edukacija stručnjaka u resorima koje provode prethodno educirani edukatori. Povratne informacije o edukaciji edukatora kao i o edukacijama stručnjaka po resorima vidljive su iz rezultata provedene evaluacije edukacije edukatora i evaluacije edukacija stručnjaka po resorima. Rezultati navedenih evaluacija vidljivi su u ovoj publikaciji. Također je provedena supervizija edukacija po resorima, u skladu s provedenim edukacijama. Prema raspoloživim rezultatima provedenih postupaka evaluacija jasno je vidljivo kako sudionici navedenih edukacija smatraju da postoji potreba za međusektorskom suradnjom, a da su edukacije koja su provedene dobro organizirane, s mnoštvom korisnih informacija, sa zanimljivim i razumljivim predavačima te sudionici smatraju da će im saznanja koja su dobili na ovoj edukaciji biti korisna u daljnjemu radu. Istaknuti su i primjeri dobre prakse u međusektorskoj suradnji (osobito vodič za mlade „Iskoristi dan u Virovitičko-podravskoj županiji“) te je

publicirana i sudionicima edukacija podijeljena knjiga „Psihologija ovisnosti u interdisciplinarnom kontekstu borbe protiv ovisnosti“. Osobitim uspjehom smatra se motivirano uključivanje stručnjaka različitih profila i to iz različitih resora u zajedničku mrežu međusektorske suradnje na županijskoj razini, po čemu je Virovitičko-podravska županija jedna od malobrojnih koje su uspostavile formalnu, ali funkcionalnu mrežu međusektorske suradnje. Dodana vrijednost spomenutoj suradnji postignuta ovim projektom jest uključivanje probacijskih ureda u Bjelovaru i Požegi u mrežu suradnje (jer su teritorijalno nadležni Virovitičko-podravskoj županiji), čime se učinci ovoga projekta tako proširuju i na Bjelovarsko-bilogorsku te Požeško-slavonsku županiju. Uspjehom smatramo i to što već niz godina zaredom na temelju rezultata ranije provedenih istraživanja uspijevamo u mrežu suradnje uključiti i mlade koji motivirano sudjeluju u izradi dopunjenih izdanja vodiča „Iskoristi dan u Virovitičko-podravskoj županiji“, što je također specifično iskustvo. Ova je suradnja zalag budućim preventivnim aktivnostima.

Iz stručne recenzije

(...) Ova publikacija kroz vremenski okvir predviđenih projektnih aktivnosti navodi i opisuje planirane i ostvarene projektne aktivnosti. Svaka od aktivnosti jasno je povezana s pojedinim specifičnim projektnim ciljevima, koji se uklapaju u sveobuhvatne aktivnosti vezane uz edukaciju dionika unutar međusektorske suradnje u prevenciji i suzbijanju ovisnosti u Virovitičko-podravskoj županiji. Prikazan je tijek odvijanja edukacije koji može poslužiti budućim aktivnostima usmjerenim na način kako organizirati i provesti produblјivanje i podizanje kapaciteta ustanova i stručnjaka na višu razinu, u nekom javnozdravstvenom području.

U publikaciji su također prikazane i objašnjene pojedine aktivnosti koje se tiču jačanja suradnje, čijim praćenjem je moguće vidjeti na koji način je izazovan posao okupljanja, koordinacije i usmjeravanja različitih dionika u jednom području, gdje svaki od tih dionika ima u osnovi svoje područje odgovornosti, ali istovremeno ima i usmjeren je na jasnu potrebu suradnje s drugima. Na kraju, unutar ove publikacije moguće je pronaći i opise dobrih praksi, primjera koje je moguće i potrebno slijediti u javnozdravstvenim akcijama i izazovima. (...)

Zagreb, 29. lipnja 2018.
Prof. dr. sc. Josip Burušić

Bilješke

[illegible]

Bilješke

[illegible]

Projekt
"Zajedno snažniji
u borbi protiv ovisnosti"

Zavod za javno zdravstvo „Sveti Rok“
Virovitičko-podravske županije

Ministarstvo
zdravlja